Μετὰ καὶ τὴν ἔρευναν τῆς «Πελοποννήσου», ποὺ διεπιστώθησαν ὡρισμέναι βασικαὶ ἀνάγκαι, ὁ Δῆμος θὰ στρέψῃ, πιστεύομεν, ἔτι περισσότερον τὴν στοργὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του πρὸς τὰς συνοικίας.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ἡ προεξοφλήσις θὰ πρέπει καὶ πάλιν νὰ γίνῃ πρὸς τοὺς λουομένους: Εἰς τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας συχνάζουν ἐφέτος πολλοὶ καρχαρίαι. Ἂς μὴ ἀπομακρύνωνται ἀπὸ τὰς ἀκτὰς οἱ λουόμενοι, διότι ριψοκινδυνεύουν κατὰ εὐήθη πράγματι, τρόπον.

ΑΙ ΝΕΩΤΕΡΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ

Η ΠΕΡΑΝ ΤΗΣ ΓΗΣ ΖΩΗ

ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΗΣ ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑΣ κ. ΛΑΡΛ ΣΑΓΚΑΝ

Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀπασχολεῖ τὸ πρόβλημα τῆς ὑπάρξεώς του. Εἰς αὐτὸ προσετέθη καὶ τὸ ἐρώτημα τοῦ κατὰ πόσον ὑπάρχει ζωὴ καὶ εἰς ἄλλους κόσμους πέραν τοῦ πλανήτου μας. Πρέπει νὰ θεωρούμεθα εὐτυχεῖς, διότι ζῶμεν εἰς μίαν ἐποχήν, ὅπου διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν τὰ θέματα αὐτὰ προσεγγίζουν τὴν ἐπίλυσίν των.

Ἡ ἐξωγήϊνος ζωὴ καὶ ἡ προέλευσις τῆς ζωῆς εἶναι θέματα ἐπάλληλα, καὶ ἡ τελευταία ἐπιστημονικὴ θέσις ἔναντί των εἶναι τὰ ἑξῆς σημεῖα: 1) Ἡ προέλευσις τῆς ζωῆς εἰς τὴν γῆν. 2) Τὸ φυσικὸν περιβάλλον τῆς σελήνης καὶ τῶν πλανητῶν. 3) Αἱ παροῦσαι ἐνδείξεις ζωῆς πέραν τῆς γῆς καὶ 4) Αἱ προπτικαὶ μελλοντικῶν ἐξερευνήσεων.

Τὸ παλαιότερον γνωστὸν ἀπολίθωμα εἶναι ἕνα μικροσκοπικὸν φυτόν, παρόμοιον μὲ τὰ κοινὰ θαλάσσια φύκη. Παρόμοιοι ὀργανισμοὶ ἀνεπτύχθησαν καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν πρὸ 2.700 ἑκατομμυρίων ἐτῶν. Παρὰ τὴν ἁπλῆν ἐμφάνισιν, ἦσαν λεπτελίλεπτοι καὶ περίπλοκοι μορφαὶ ζωῆς. Ἀπὸ μελέτας τῆς ραδιενεργοῦ ἀπομειώσεως τῶν ὀρυκτῶν, γνωρίζομεν ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ἦτο στερεοποιημένη, εἰς τὴν κᾶπως σημερινήν της μορφήν, πρὸ 4.500 ἑκατομμυρίων ἐτῶν καὶ ὅτι ἡ ζωὴ ἐνεφανίσθη εἰς τὴν γῆν πρὸ 4.200 ἑκατομμυρίων ἐτῶν.

Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς γῆς ἦτο τότε κατὰ πολὺ διαφορετική. Σήμερον τὸ ὑδρογόνον εἶναι τὸ πλέον ἄφθονον στοιχεῖον τοῦ σύμπαντος. Εἰς τὴν πρωτόγονον γῆν ἐκυριάρχουν ἀέρια πλούσια εἰς ὑδρογόνον καὶ ἀφθονοῦσαν τὰ στοιχεῖα ὑδρογόνον, μεθάνιον, ἀμμωνία καὶ τὸ ὕδωρ. Ἡ μεταβολὴ αὐτῆς τῆς πρωτογόνου ἀτμοσφαίρας εἰς τὴν σημερινὴν «ὀξειδωτικὴν» ὀφείλεται ἐν μέρει εἰς τὴν διαφυγὴν ὑδρογόνου εἰς τὸ ἐνδοπλανητικὸν διάστημα. Ὁ ὄγκος ἄλλων πλανητῶν ὅπως ὁ Ζεὺς εἶναι τόσον μεγάλος, ὥστε τὸ ὑδρογόνον δὲν δύναται νὰ διαφύγῃ

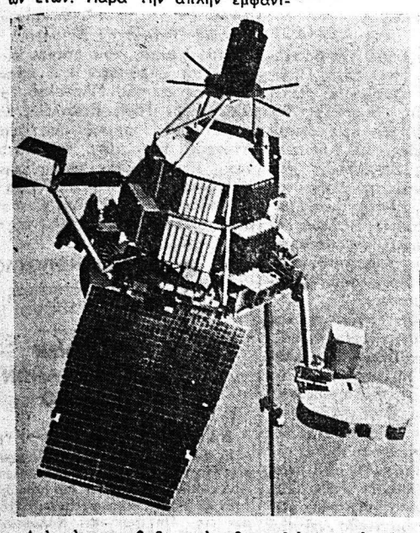

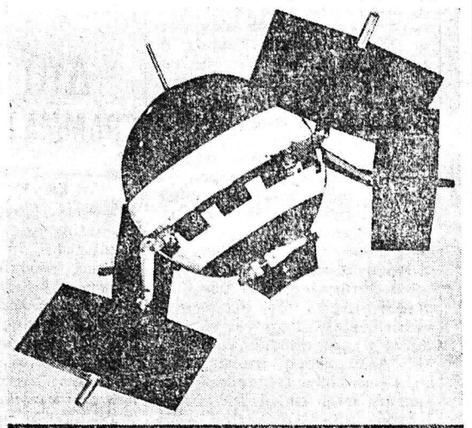

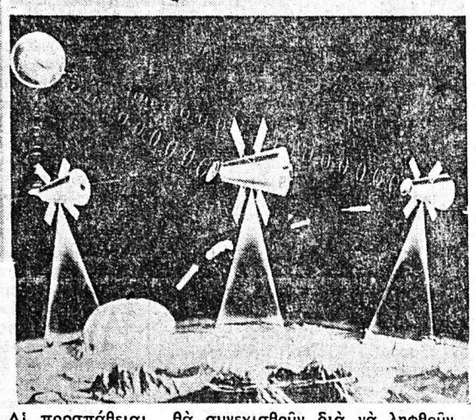

Διὰ νὰ γνωσθοῦν τὰ τῆς σελήνης καὶ τῶν πλανητῶν καὶ διὰ νὰ γίνῃ ἀσφαλέστερον τὸ ταξίδιον εἰς τὰ οὐράνια σώματα, ἡ Ἀμερικὴ σχεδιάζει ἐκτεταμένας ἐξερευνήσεις τοῦ διαστήματος. Ἤδη, ἐξετόξευσε δύο διαστημόπλοια τύπου «ΡΕΙΝΤΖΕΡ», τὸ ἕνα ἐπέρασε πλησίον τῆς σελήνης καὶ τὸ ἄλλο ἐπέπεσεν ἐπὶ τῆς σκοτεινῆς πλευρᾶς της. Αἱ προσπάθειαι θὰ συνεχισθοῦν διὰ νὰ ληφθοῦν πληροφορίαι διὰ τὰς ἐνδοπλανητικὰς περιοχάς, τὴν φωτογράφησιν τῆς σελήνης καὶ τῶν ἄλλων πλανητῶν, τὸν καθορισμὸν τῶν φυσικῶν των ἰδιοτήτων καὶ τὴν πιθανότητα ὑπάρξεως ζωῆς εἰς τοὺς πλανήτας. Ἕνα ἀπὸ τὰ μελλοντικὰ διαστημόπλοια εἶναι τὸ «ΜΑΡΙΝΕΡ» (ἀριστερά) διὰ νὰ ταξιδεύσῃ εἰς τὴν Ἀφροδίτην καὶ νὰ ρίψῃ ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ μετρηθῇ ἡ ραδιενέργεια, ἡ μαγνητικὴ καὶ ὑπεριώδης ἔντασις ἐπὶ καὶ πέριξ τοῦ πλανήτου. Ὁ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΣ 5» (ἄνω δεξιὰ) ἐξετοξεύθη τὸ 1960 καὶ διανύσας ἑκατομμύρια μιλλίων εἰς τὸ διάστημα, συνέλεξε καὶ ἐξέπεμψε πολυτίμους πληροφορίας διὰ μίαν ἡλιακὴν θύελλαν. Πολλὰ διαστημόπλοια θὰ ἐκτοξευθοῦν — ὅπως ὁ «ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ» (κάτω δεξιὰ), διὰ τὴν ἐξερεύνησιν τῶν πλανητῶν. Ὁ «ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ» θὰ διανύσῃ τροχιὰς πέριξ τῶν πλανητῶν, θὰ διεξάγῃ μελέτας, θὰ λαμβάνῃ τηλεοπτικὰς φωτογραφίας, ὅπως δεικνύει τὸ σχέδιον, θὰ ρίπτῃ ὄργανα ἐπὶ τῶν πλανητῶν καὶ θὰ διερευνήσῃ τὴν πιθανότητα ὑπάρξεως, εἰς αὐτοὺς ζωῆς.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς σημερινῆς γῆς. Αἱ χρησιμοποιούμεναι πηγαὶ ἐνεργείας κατὰ τὰ πειράματα αὐτὰ — ἠλεκτρικαὶ ἐκκενώσεις, ὑπεριῶδες φῶς, θερμότης καὶ φορτισμένα μόρια ὑψηλῆς ἐνεργείας — ὑπῆρχον, ὅλαι, εἰς τὸ πρωτόγονον ἐξωγήϊνον περιβάλλον. Μὲ τὰς αὐτὰς χημικὰς ἀντιδράσεις παρόμοιοι, περίπλοκοι ὀργανικαὶ οὐσίαι συνετέθησαν εἰς τὴν πρωτόγονον γῆν καὶ τὸ κρίσιμον σημεῖον ἦτο ἡ ἀρχὴ μοριακοῦ συστήματος τὸ ὁποῖον νὰ δύναται νὰ αὐτοσυντίθεται. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἡ φυσικὴ ἐπιλογὴ ἐτέθη ἐν λειτουργίᾳ καὶ ἄρχισεν ἡ μακρὰ ἐξελικτικὴ γραμμὴ ἀπὸ τὸ μόριον ἕως τὸν ἄνθρωπον.

Τὰ πρωτόγονα περιβάλλοντα ἄλλων πλανητῶν ὑπολογίζεται νὰ ἦσαν ὅμοια μὲ ἐκεῖνα τῆς πρωτογόνου γῆς. Μέ τὴν ἐνδοδράσιν τῶν ὀργανικῶν μορίων ἡ ζωὴ ἀρχίζει εἰς ἀναριθμήτους ἄλλους κόσμους, εἰς τὸ ἡλιακόν μας σύστημα καὶ εἰς τὰ ἡλιακὰ συστήματα πέραν τοῦ ἡλίου μας. Ἐνῷ ὅμως ἡ βασικὴ χημικὴ ἐπεξεργασία δυνατὸν νὰ εἶναι ὁμοία, αἱ μορφαὶ τῶν ζώντων ὀργανισμῶν εἰς ἄλλους πλανήτας εἶναι καταφανῶς παράδοξοι, ἐξωτικαὶ καὶ ἀλλόκοτοι.

Δυνάμεθα νὰ ἐξετάσωμεν μερικὰ πλανητικὰ περιβάλλοντα τοῦ ἰδικοῦ μας ἡλιακοῦ συστήματος καὶ νὰ διαπιστώσωμεν ἐὰν ἡ ζωή, βασιζομένη εἰς τὴν ὀργανικὴν ὕλην, ἐπέζησεν ἐκείνων τῶν πρωτογόνων ἐποχῶν. Τὸ βιολογικὸν ἐνδιαφέρον τῆς Ἀφροδίτης ἐξικνεῖται εἰς τὸ κρίσιμον θέμα τῆς πηγῆς τῶν ραδιοκυμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ πλανήτης αὐτὸς ἐκπέμπει. Ἕνα διαστημόπλοιον, ἱπτάμενον πλησίον της, δύναται νὰ διακρίνῃ μεταξὺ ἰονοσφαιρικῆς καὶ ἐπιφανειακῆς ἐκπομπῆς καὶ παρόμοια πειράματα εἶναι εἰς τὸ πλαίσιον τῶν προσεχῶν ἐξερευνήσεων τῆς Ἀφροδίτης. Ἐὰν ἡ ραδιοεκπομπὴ ἀποδειχθῇ ὅτι προέρχεται ἀπὸ ἐπιφάνειαν ὑψηλῆς θερμοκρασίας, τότε ἀπομακρύνονται αἱ ἐλπίδες ὑπάρξεως ζωῆς εἰς τὴν Ἀφροδίτην. Ἐὰν ὅμως εἶναι ἀπὸ τὴν ἰονόσφαιραν, τότε ὑπάρχει ἡ δυνατότης ὑπάρξεως ζωῆς.

Εἶναι πλέον σύνηθες νὰ ἀπορρίπτεται ἡ πιθανότης ὑπάρξεως ζωῆς εἰς τὴν σελήνην, ὅπου δὲν ὑπάρχει οὔτε ἀήρ, οὔτε ὕδωρ εἰς τὴν ἐπιφάνειάν της. Ἀλλὰ εἰς ὡρισμένην ἀπόστασιν κάτω τῆς ἐπιφανείας της, αἱ ἐπικρατοῦσαι συνθῆκαι εἶναι κατὰ πολὺ εὐνοϊκώτεραι, καὶ ἡ ἐκεῖ πιθανότης ὑπάρξεως ὀργανικῆς ὕλης ἢ ἄλλων αὐτοφυῶν ζώντων ὀργανισμῶν, εἶναι μὲν μικρά, ἀλλὰ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Μία ἔρευνα τῆς «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ»

ΑΙ ΣΥΝΟΙΚΙΑΙ καὶ αἱ ἀνάγκαι των

5) Ὁ Ἅγ. Ἰωάννης Πράτσικα

Τοῦ συντάκτου μας κ. ΓΙΑΝΝΗ ΒΟΥΛΔΗ

Μία ἐντελῶς καινούργια συνοικία, μὲ... νέο κόσμο, θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ σήμερα. Ἂς γνωρίσουμε καὶ τὴν περιοχὴ Ἁγίου Ἰωάννου Πράτσικα, ποὺ κατοικεῖται ἀπὸ 6.000 ἄτομα περίπου. Ἡ συνοικία Πράτσικα, μὲ τὰ νεόκτιστα, ἰσόγεια, κοτὰ τὸ πλεῖστον, καθαρὰ καὶ ὑγιεινὰ σπίτια, ἤρχισε νὰ μορφοποιῆται σὲ συνοικισμὸ καὶ νὰ ἀποτελέσῃ ἀργότερα προέκτασι τῆς πόλεως, κατὰ τὴν τελευταία 10ετία. Πρὸ τοῦ 1952, ὑπῆρχον, στὰ οἰκόπεδα ποὺ ἐκτίσθη ἡ συνοικία, περιβόλια καὶ ἀγροὶ καὶ ἡ διέλευσις ἐκεῖθεν, κατὰ τὶς νυκτερινὲς ὧρες, δὲν ἦτο ἀπηλλαγμένη κινδύνων. Πάντως, ἡ περιοχὴ ἦτο φιλόξενος γιὰ τὰ ἐρωτικὰ ζευγάρια καὶ εὐχάριστος στοὺς ρωμαντικοὺς γιὰ περιπάτους. Ὑπῆρχον, ἄλλοτε, καὶ βίλλες εὐπόρων συμπολιτῶν, μὲ μεγάλα εἰς ἔκτασιν δενδροπερίβολα καὶ μὲ πλουσία βλάστησι. Ὅλα αὐτὰ ἔχουν ἀντικατασταθῆ σήμερα ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ οἰκοδόμου καὶ στὰ ὤμορφα σπιτάκια, ποὺ ξεφυτρώνουν, ἔχουν ἐγκατασταθῆ οἰκογένειες ἐργαζομένων συμπολιτῶν. Μὲ ἄλλους λόγους, ἡ περιοχὴ Πράτσικα ἔχει μεταβληθῆ σήμερα σὲ μιὰ μυρμηκιὰ ἀνθρώπων, κυρίως πτωχῶν ἐνοικιαστῶν - μεροκαματιάρηδων.

Ἡ συνοικία Πράτσικα, νέα, καθὼς προαναφέραμε, ἔχει, ἀσφαλῶς, περισσότερες ἀνάγκες ἀπὸ ἄλλες. Οἱ κάτοικοι, γιὰ νὰ ἐκκλησιασθοῦν, ἔρχονται στὴν Ἁγία Τριάδα — στὴν ἐνορία τῆς ὁποίας ὑπάγονται — ἐνῷ τὸ γραφικώτατον ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, ἰδιοκτησία πολλῶν κληρονόμων, παραμένει κλειστόν. Ὁ ἐκπολιτιστικὸς σύλλογος τῆς συνοικίας, τοῦ ὁποίου τὸ διοικητικὸν συμβούλιον (ἐκλεγὲν προσφάτως) ἀποτελοῦν οἱ κ. κ. Ἀνδρ. Κακαβᾶς, πρόεδρος, Κων. Καραπάνος, ἀντιπρόεδρος, Στέλ. Ἀμπατζῆς, γεν. γραμματεύς, καὶ Ἐλευθ. Θερμός, Νικ. Σερέτης, Ἀλέξ. Κιούσης, Κων. Πίττας, Δημ. Φαλτσέτας, Γεώργ. Ἀθανασόπουλος, σύμβουλοι, ἐνδιαφέρθη ζωηρῶς γιὰ τὴν δωρεὰ τοῦ ναΐσκου στὴ συνοικία καὶ πρὸς τοῦτο ἐπεκοινώνησε μὲ τοὺς κληρονόμους, τινὲς τῶν ὁποίων, ὡς ὁ συμπολίτης τέως ὑπουργὸς κ. Δημ. Στεφανόπουλος, προσεφέρθησαν νὰ παραχωρήσουν τὰ δικαιώματά των. Ἄλλοι, ὅμως, ἐκ τῶν δικαιούχων δὲν ἀπεφάσισαν εἰσέτι! Ἡ διοίκησις τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ συλλόγου μᾶς πληροφορεῖ, ἐπίσης, ὅτι, χάρις στὶς φροντίδες τοῦ συμπολίτου ὑπουργοῦ κ. Ἀχιλ. Γεροκωστοπούλου, ὅτε προΐστατο τοῦ ὑπουργείου Παιδείας, ἐνεκρίθη πίστωσις καὶ ἀνηγέρθη — εἰς προσφερθὲν δωρεὰν ὑπὸ τῆς οἰκογενείας Ἀριστ. Κόκκαλη οἰκόπεδο — διδακτήριο, ὅπου, ἀφοῦ ἀποπερατωθῆ τὸ οἴκημα, θὰ στεγασθῆ τὸ 29ον δημοτικὸν σχολεῖον, τὸ ὁποῖον φιλοξενεῖται ἤδη εἰς τὸ κτιριακὸ συγκρότημα τῶν σχολείων Ἁγίας Τριάδος. Οἱ ἐλλείψεις τοῦ κτιρίου τοῦ σχολείου συνοψίζονται: σὲ σοβατίσματα, ἐπίστρωσι τοῦ δαπέδου μὲ τσιμεντόπλακες, ἠλεκτρικὴ ἐγκατάστασι, τζάμια παραθύρων κλπ. Ἡ συνοικία φωτίζεται καὶ ὑδρεύεται ἱκανοποιητικῶς, στερεῖται, ὅμως, ἀποχετευτικοῦ συστήματος καὶ ἀντὶ αὐτοῦ, ὑπάρχουν βόθροι, ἀπωσδήποτε ὄχι ἀκίνδυνοι γιὰ τὴν δημοσίαν ὑγείαν.

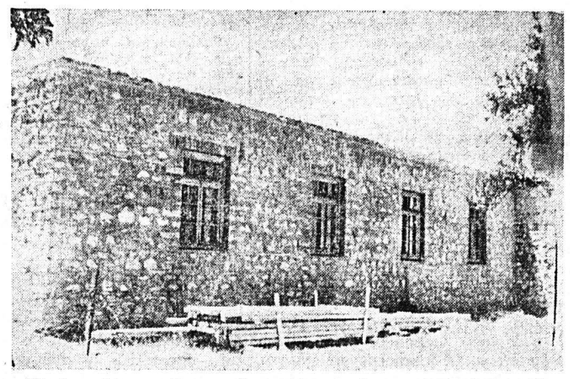

Τὸ ἡμιτελὲς κτίριον, ὅπου θὰ στεγάσῃ τὸ σχολεῖον τῆς συνοικίας Ἁγίου Ἰωάννου Πράτσικα.

Τὸ θέμα τοῦ ἀποχετευτικοῦ δικτύου εἰς Πράτσικα, γιὰ τὸ ὁποῖο δικαίως παραπονοῦνται οἱ κάτοικοι, ἔχει μελετηθῆ ἀπὸ τὴν ἀρμοδία ὑπηρεσία τοῦ Δήμου καὶ λόγῳ τῆς συναρτήσεώς του μὲ τὸ γενικώτερο καὶ λίαν σοβαρώτερο τοιοῦτο, τῆς καλύψεως, δηλαδή, τοῦ Βρωμολάγκαδου, ἔχει ἐνταχθῆ — καθὼς μᾶς πληροφοροῦν οἱ παράγοντες τοῦ Δήμου — στὸ αὐτὸ πρόγραμμα, τοῦ ὁποίου, ὅμως, ἡ ἐκτέλεσις, ἕνεκα τοῦ σημαντικοῦ κόνδυλίου, ποὺ θὰ ἀπαιτηθῆ, καθίσταται ἀδύνατος, ἄνευ τῆς χρηματοδοτήσεώς του ἀπὸ τὸ Κράτος. Σὲ ὑπομνήματά του πρὸς τὴν Κυβέρνησι, σχετικῶς μὲ τὸ ἀνώτερο θέμα, ὁ κ. δήμαρχος ἀναφέρει τὰ ἑξῆς: «Μεσημβριῶς τῆς πόλεως Πατρῶν ὑπάρχουν οἱ χείμαρροι Ψαροφάϊ ἢ «Διακονιάρης» καὶ Γλαῦκος, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος, μάλιστα, διέρχεται ἐντὸς τῆς πόλεως. Τὸν χειμῶνα, ἐκ τῶν μεγάλων βροχῶν, οἱ χείμαρροι κατακλύζουν τὰς λαϊκὰς συνοικίας Πράτσικα, Ἀεριόφωγγας καὶ Γλαῦκος, ἐνῷ τὸν θέρος ἀποτελοῦν ἀποχετευτικὸν δίκτυον ἀκαθάρτων ὑδάτων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναδίδεται ἀφόρητος δυσωδία, ἀπειλοῦσα τὴν δημοσίαν ὑγείαν τῶν κατοίκων τῶν ἀνωτέρω συνοικιῶν. Ἡ ἀνάγκη ἀποχετεύσεως τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων τῶν χειμάρρων εἶναι ἐπιτακτικὴ καὶ ἐπιβάλλεται ἡ ἄμεσος ἐκτέλεσις τῶν ἔργων ἀποχετεύσεως τῶν χειμάρρων, ἡ ὁποία θὰ ἀποτελέσῃ ἀναμφιβόλως ἀξιόλογον ἔργον ὑγιεινῆς ἀναβαθμίσεως τῆς πόλεως μας καὶ τῶν ἀνωτέρω συνοικιῶν».

ΔΥΟ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟΙ ΕΟΡΤΑΙ

ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Τοῦ κ. ΣΩΤ. Α. ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐν ζωηρᾷ πάντοτε ἀναμνήσει εὐτυχῶν, κατ' ἐμὴν ἀντίληψιν, τῆς πόλεώς μας χρόνων, τὴν 29 Ἰουνίου 1910, σημαίνουσαν τῶν δύω κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἑορτήν, πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἀλησμονήτου Δημάρχου Δημητρίου Βότση, συνηρμόσθησαν πρωταρχικῆς σημασίας ἡμέραι, ἡ τῶν Γραμμάτων καὶ ἡ τῶν Ἐλευθερίων Ἀγώνων. Ἡ ἐξ αὐτῶν, περιελάμβανε τὴν πρώτην ἐν Ἑλλάδι Δημοτικὴν Βιβλιοθήκην, ζηλωτὸν καὶ ἀξιομίμητον εἰς τοὺς λοιποὺς τοῦ Κράτους Δήμους. Ἵδρυμα, παραπλεύρως τοῦ τότε ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Καλαβρύτων (Γούναρη) Β΄ Γυμνασίου Ἀρρένων. Ἐν μέσῳ πυκνοτάτης ἐκεῖ παντὸς ἐκπροσώπου τοῦ ἐπιστητοῦ συγκεντρώσεως, ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν συμπαράστασιν τοῦ μακαρίτου ὑπουργοῦ Παιδείας Ἀνδρέου Παναγιωτοπούλου, τοῦ Νομάρχου καὶ ἄλλων ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν Συλλόγων, ὁ Δήμαρχος, κηρύξας, ἐν ἐμπνευσμένῃ, θερμότατα χειροκροτηθείσῃ, προσλαλιᾷ, τὴν ἔναρξιν λειτουργίας ἐκ δισχιλίων τότε τόμων Βιβλιοθήκης, ὡς νέον σταθμὸν ἐκπολιτιστικῆς προόδου, παρέδωκε τὸν λόγον εἰς τὸν ἐπιφανέστατον ἐν σοφίᾳ καὶ ρητορείᾳ ἀείμνηστον καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Σπῦρον Λάμπρον, τὸν ὁποῖον πρὸς τοῦτο μετεκάλεσεν, ἀπελθόντα ἤδη εἰς δυσαναπλήρωτον, ἀτυχῶς, κενόν. Ἀπαράμιλλος ἐκεῖνος «τοῦ ἀπὸ μέλιτος γλυκέων χειλέων ῥέων αὐδὴ» θερμῶς ἐξάρας τοιαύτην φιλοπόλιδα πρωτοβουλίαν, ἐτόνισε τὴν χρησιμότητα τοῦ Βιβλίου, ὡς τινος συντετελεσμένου καὶ μονίμου διηνεκοῦς φωτεινοῦ φάρου, σπουδαίου παράγοντος ἀνὰ μέσου τῶν αἰώνων πάνταχοῦ γῆς Βιβλιοθηκῶν, μὲ τὴν θαυμασίαν τοῦ Γούτεμβερ ἐφεύρεσιν, μεταβάλλουσαν τὰ εἰς πτερόεντα ἔπη τῶν λογισμῶν διὰ μηχανημάτων, δίκην ἄλλων τυφώνων κολοσσιαίων, τοῦ δαιμονίου τοῦ ἐν ἀνθρώπῳ δαιμονίου ἐφευρετικοῦ πνεύματος. Καὶ ἐν τεταμένῃ σιωπῇ ἀκροάσει τοιούτου ἐν συνόψει

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν παραστάσεων τοῦ Ἀρχαίου Ὠδείου

ΠΩΣ ΔΙΔΑΣΚΕΙ ΤΙΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ Ο ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ κ. ΛΙΝΟΣ ΚΑΡΖΗΣ

Μία ἐνδιαφέρουσα ἀνάπτυξις τοῦ θέματος ἀπὸ τὸν ἱδρυτὴ τοῦ θυμελικοῦ θιάσου

«Ἐπειδὴ γύρω ἀπὸ τὴν παρουσίαση ἀρχαίων τραγωδιῶν ἔχουν γεννηθῆ πολλὲς φορὲς ζητήματα ἑρμηνείας καὶ διδασκαλίας, ἐζητήσαμε ἀπὸ τὸν ἐκλεκτὸ σκηνοθέτη καὶ διανοούμενο, ἱδρυτὴ τοῦ θεμελικοῦ θιάσου κ. Λίνο Καρζῆ, νὰ μᾶς εἴπῃ τὶς δικές του ἀπόψεις. Ὁ ἐκλεκτὸς δάσκαλος ἐδέχθηκε καὶ καὶ μ' εὐχαρίστηση συμπεριλαμβάνουμε στὴ σημερινὴ μας «Φιλολογικὴ Σελίδα» τὶς ἀπόψεις του, ὅπως τὶς διετύπωσε ἐγγράφως».

Ἀπὸ δύο διαφορετικὰ σημεῖα ξεκίνησε ἡ ἑρμηνεία τοῦ ἀρχαίου δράματος στὴν νέα Ἑλλάδα. Τὸ πρῶτο ἦταν τὸ ἀνέβασμα τοῦ «Οἰδίποδα Τυράννου» ἀπ' τὸ Φώτη Πολίτη στὸ θέατρο «Ὀλύμπια», πάνω στ' ἀχνάρια, πιστὰ ἀκολουθημένα, τοῦ Ράϊντχάρτ. Τὸ δεύτερο, οἱ Δελφικὲς Ἑορτὲς τοῦ Ἀγγέλου καὶ τῆς Εὔας Σικελιανοῦ μὲ τὴν τεράστια παγκόσμιαν ἀπήχησιν. Ἡ δημιουργικὴ ἑρμηνεία τῆς Εὔας δὲν εἶχε δεχτῆ καμμιὰ ξενικὴν ἐπίδρασιν. Πλάϊ στὸν δάσκαλό της Κωνσταντῖνο Ψάχο γιὰ τὴ Βυζαντινὴ μουσικὴ καὶ σκυμμένη στ' ἀρχαῖα κείμενα μὲ ἱερὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ ἄγρυπνη διαίσθηση, ἔφτασε ν' ἀνασυστήσῃ, σὲ σημεῖο ποὺ νὰ δίνῃ τὴν αἴσθηση τῆς πληρότητας, τὸ ἀρχαῖο πανσέβαστον δρᾶμα. Ἀπ' τὶς δυὸ αὐτὲς ἀφετηρίες: τὴν πρώτη καθαρὰ ξενικὴ καὶ ἀντιγραμμένη πιστὰ καὶ τὴ δεύτερη ἀγνὰ καὶ σεβαστὰ προσηλωμένη στὶς ἐπιταγὲς τῶν ἀρχαίων κειμένων, νὰ διαμορφωθοῦν δύο παράλληλες, σκληρὰ ἀλληλομαχόμενες, προσπάθειες: Ἡ προσπάθεια «ἐκσυγχρονισμοῦ» τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου καὶ ἡ προσπάθεια «ἀναβίωσις» τοῦ θυμελικοῦ θιάσου. Ἡ πρώτη ἄρχισε καὶ συνεχίστηκε σὲ κλειστὴ σκηνὴ «Ὀλύμπια, Ἐθνικὸ Θέατρο, γιὰ νὰ βγῆ κατὰ τὸ 1937 στὰ ἀρχαῖα θέατρα, ἡ δεύτερη ἄρχισε στὸ ἀρχαῖο Θέατρο Δελφῶν καὶ συνεχίστηκε ἀπὸ τὸ θυμελικὸ θίασο στὸ Στάδιο, Ἡρώδου Ἀττικοῦ καὶ στὰ ἐπαρχιακὰ ἀρχαῖα θέατρα, χωρὶς ποτὲ νὰ παίξῃ σὲ κλειστὴ σκηνή). Ἡ προσπάθεια «ἐκσυγχρονισμοῦ», ὕστερ' ἀπ' τὸν πρόωρο θάνατο τοῦ Φώτη Πολίτη, πέρασε στὸ διάδοχό του κ. Δ. Ροντήρη ἀκὶ συνεχίζεται, ἀφοῦ ἔγινε πιὰ σφαλερὴ παράδοση ἀπ' τοὺς σκηνοθέτες τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, κ. κ. Μουζενίδη, Ἀλέξη Μινωτῆ, καὶ ὡς πρὶν λίγο Μιχαηλίδη, μ' ἐλαφρές, τὰ τελευταῖα χρόνια, ἀποκλίσεις πρὸς τὴ θυμελικὴ ἑρμηνεία, σὲ μιὰ σύνθεση δίχως νόημα καὶ συνέπεια. Ἡ δετύερη ἑρμηνεία παρουσιάζεται ἀπ' τὸν γράφοντα τριάντα ὁλόκληρα χρόνια μὲ ἀπόλυτη συνοχὴ καὶ συνέχεια. Ἡ ἀναμφισβήτητη, διὰ τοὺς πολλούς, ἐπιβολὴ τῆς πρώτης ἑρμηνείας, ποὺ ὀφείλεται στὰ ἀνεξάντλητα ὑλικὰ καὶ ἠθικὰ μέσα ποὺ διαθέτει ὁ κρατικὸς ὀργανισμός, τὸν φτερώνει νὰ προχωρῆ μὲ γοργὸ βῆμα στὴν ἐξουθένωση τοῦ πανσέβαστου ἀρχαίου δράματος, περνώντας πάνω του, κάποιο δῆθεν εὐγενικό, χρῶμα κοσμικότητος καὶ προσέχοντας μὴ χάση ἔγκρισιν τῶν ξένων, ποὺ δὲν θὰ τὸ νοιώσουν ποτὲ σ' ὅλη του τὴν πληρότητα. Ἡ δεύτερη, ἡ «Θυμελικὴ» προσπάθεια, φουντώνοντας ἀπ' τὶς γηγενεῖς ρίζες καὶ ἀδιαφορώντας διὰ τὸν ψόγον ἢ τὸν ἔπαινο, μάχεται, ὅπως κάθε ζωντανὴ ὀντότητα, σχεδὸν ἀβοήθητη, ἂν καὶ ἡμικρατική, ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστα ψιχία, καὶ ὁλομόναχη τριάντα χρόνια, γεγονὸς ποὺ δείχνει τὴ ζωτικότητά της.

Ὁ ἐκλεκτὸς σκηνοθέτης καὶ δημιουργὸς τοῦ Θυμελικτοῦ θιάσου κ. Λίνος Καρζῆς

—o—

ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

Οἱ σύγχρονες σκηνοθετικὲς ἀντιλήψεις, ξεκινώντας ἀπ' τὸ κλῖμα τοῦ νεώτερου θεάτρου (Σαίξπηρ, Γάλλοι τραγικοί, Κοινωνικὸ Θέατρο), εἶναι ἀναπόφευκτα τρομερὰ ἐπικίνδυνες ὅαν ἐφαρμόζονται στὴν ἀρχαία τραγωδία καὶ κωμωδία, ποὺ θέλουν οἱ σκηνοθέτες νὰ τὶς νομίζουν «Θέατρο» μὲ τὸσύγχρονο νόημά του, ἐνῷ ἦταν θρησκευτικὲς καθαρὰ λειτουργίες. Καὶ γιὰ τὸν πιὸ ἄμαθο εἶναι ὁλοφάνερο τὸ χάσμα, ποὺ χωρίζει τὸ ἕνα ἀπ' τὶς ἄλλες. Τὸ διαφορετικὸ κλῖμα τοῦ ἀρχαίου Θεάτρου προκαλεῖ, κατὰ συνέπεια, ἀδυναμία στοὺς σύγχρονους ἐπαγγελματίες σκηνοθέτες νὰ τὸ ἑρμηνεύσουν ὅπως πρέπει. Ἡ ὑποκριτικὴ τῶν τραγωδῶν καὶ κωμωδῶν δὲν μπορεῖ, κατὰ κανένα λόγον, νὰ εἶναι ὅμοια ἢ παρεμφερὴς μ' ἐκείνη τοῦ νεώτερου θεάτρου. Πρέπει νὰ τονιστῆ ἡ ἄμεση ἀνάγκη εἰδικευμένων ἠθοποιῶν, ποὺ νὰ ζοῦσαν ἀποκλειστικὰ στὸ ὑπέροχο κλῖμα τοῦ ἀρχαίου δράματος μὲ τὴν καθοδήγηση μυστῶν - ἐκπαιδευτῶν καὶ ὕστερα ἀπ' αὐστηρὸ ξεδιάλεγμα τῶν προικισμένων μὲ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Η ΕΚΠΛΗΞΙΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ ΕΙΝΑΙ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΣΕ ΤΣΑΝΤΕΣ

ΒΑΛΙΤΣΕΣ ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

ΤΗΣ ΕΞΟΧΗΣ - ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

ΠΑΝΤΑ ΠΡΩΤΟΙ

στὴν ποικιλία τῶν πλαστικῶν πατωμάτων - μουσαμάδων διαδρόμων - ταπετσαρίας αὐτοκινήτων, ἐπίπλων ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΛΑΣΤΙΚΑ

ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΝΥΛΟΝ

ΕΡΜΟΥ 47 - ΤΗΛ. 31-95

ΤΑΚΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ